

Tømrermester og bygmester Jeppe J. Vinkel

Bevaringsværdig mindesten

Tømrer og bygmester Jeppe Jensen Vinkel (1. april 1878-10. december 1921) døde efter nogle ugers hård sygdom, 43 år gammel.

Vinkel blev født i Højslev som søn af møllebygger Niels Jepsen. Som ung blev han uddannet som tømrer i Skive, men arbejdede også som bygmester (arkitekt). Han havde ingen egentlig uddannelse udover et kursus i bygningstegning på Vallekilde Højskole. Hans speciale blev de små landsbyskoler. Han tegnede flere landsbyskoler, f.eks. Vridsted (1906), Dommerby Forskole (1907), Højslev St. og Fly Skoler (1908), Thorum Skole (1910), Lihme Skole (på Adelgade) (1914), Højslev Kirkeby Hovedskole (1919) og Egeris Forskole (1921). I Skive tegnede han bl.a. Arbejdernes Fællesbageris store pakhus, Godthåbsvej 7 (1915), og ”Sallinghus”, Nørregade 24 (1917-1919).

Fra 1909 til 1920 repræsenterede han Socialdemokratiet i Skive Landsogn-Resen sogneråd, og han var medlem af bestyrelsen for partiforeningen i Skive. Han sad også i bestyrelsen for de kooperative virksomheder Arbejdernes Fællesbageri i Skive og Skive Brugsforening.

Vinkel var en ivrig skytte og stærkt engageret i skyttebevægelsen. Da skyttebevægelsen opstod i 1860'erne anså mange konservative og officerer det som et af bevægelsens væsentligste opgaver at forberede de unge skytter, så de var klar til at gå ind i militæret, når der blev behov for det. Men mange radikale og socialdemokrater så anderledes på sagen, og da Første Verdenskrig brød ud, skabte det splittelse i skyttebevægelsen. Efter krigsudbruddet opfordrede Overbestyrelsen for De danske Skytteforeninger til, at medlemmerne stillede sig til rådighed for militæret. Ved krigsudbruddet var Vinkel formand for både Skive Skytteforening og for Salling Herreders Skytteforening, der var organisation for 30 skytteforeninger i Salling. Vinkel var stærk modstander af tanken om at skytterne skulle melde sig til militæret. Han mente, at overbestyrelsen havde bragt politik ind i skyttebevægelsen ved at forsøge at knytte den til landets forsvar: ”Forsvar og militarisme er et og det samme”. Denne udtalelse faldt overbestyrelsen for brystet, og sagen endte med, at Salling Herreders Skytteforening blev ekskluderet af De danske Skytteforeninger. I Salling var der stor opbakning til Vinkel, og Skivekredsens folketingsmand, Hans Nielsen, sørgede for, at Salling Herreders Skytteforening fik sin egen bevilling på finansloven. Bruddet med skytteforeningerne betød også, at skyttebevægelsen i Salling blev spillet i to. Ti skytteforeninger meldte sig ud og dannede deres egen organisation. Sallinglands Skytteforening. I de sidste år af verdenskrigen lå skytteforeningerne næsten stille som følge af mangel på ammunition, og det er måske en del af forklaringen på, at de to organisationer i 1919 slog sig sammen til en organisation: Salling Skytte- og Gymnastikforening. I forbindelse med sammenslutningen fratrådte Vinkel som formand, men han fortsatte som aktiv i den nye organisation til sin død.

Efter hans død blev der foretaget en indsamling til rejsning af en mindesten på hans gravsted. Bag indsamlingen stod en bred, tværpolitisk kreds af Vinkels tidligere sognerådskolleger og beboere i den bylignende del af Skive landsogn, hvor Vinkel havde boet. Mindestenen er udført af billedhuggeren Niels Hansen-Jacobsen, Vejen.

Læs mere:

Niels Mortensen: ”En sund sjæl i et sundt legeme” Idræt på landet 1861-1914. I: Skivebogen 1988, s. 37-61.

Tømrermester J.J. Vinkel arbejdede også som bygmester/arkitekter. Han tegnede flere landsbyskoler på Skiveegnen, og i Skive tegnede han bl.a. den store ejendom "Sallinghus", Nørregade 24, med de to markante karnapper. Ejendommen blev opført i to etaper i 1917 og 1919.

Tømrermester Vinkel var en ivrig skytte. Han var i flere år formand for Skive Skyttekreds og Salling Herreders Skytteforening. Den 20. august 1921, kort før han blev syg, deltog han i Skive Skyttekreds' årlige sommerskydning på 15 meter i Krabbesholm Skov, hvor han blev fotograferet sammen med andre Skive-skytter. Vinkel står til venstre, - derefter kommer kasserer Aksel Fischer, mekaniker R. Abrahamsen, maskinmester Poul Olsen og overportør J. Nielsen.

JEPPE VINKEL

* 17 APR 1878

* 11 DEC 1901

REUST A.F.
VINKEL